

Szentesi Újság

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér 5. szám. Telefon: 309.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Hirdetéseket és előfizetéseket felvesz a kiadóhivatal.

A gimnáziumban történt

Eseményekről lapunk más helyen részletesen beszámoltunk. Anélkül, hogy megjegyzést fűznénk a cikkhez, hűen közöljük a diákság körében kialakult véleményeket. Tesszük ezt azért, hogy ezzel párhuzamosan a nyilvánosság előtt levonjuk a következtést: elég érett-e az ifjúság arra, hogy sorsa irányítását kezébe adják és ilyen nagyfontosságú kérdésben önállóan határozzon.

A diáklélek ma is olyan, mint régen volt. Ha szeret valakit, ha ragaszkodik valakihez, vakon, gátlás nélkül szereti. Ha gyűlöli valakit, nagyon gyűlöli. Ez a szeretet és ez a gyűlölet minden esetben féket rak a józan ítélőképességre. Csak a saját szemszögéből vizsgálja az eseményeket és nem látja, hogy esetleg akit szeret nem mentes a hibáktól, viszont akit gyűlöli, sok esetben olyan tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek alkalmassá teszik a tanítómesterségre.

Ha ebből a szemszögéből vizsgáljuk az eseményeket, könnyen megérthetjük a kialakult véleményeket és ellenvéleményeket. A baj talán ott kezdődött, amikor kívülálló politikát kevertek a diákság spontán szeretetmegnyilvánulásába és bedobták a közudatba, hogy „csak baloldali érzelmű tanárokat” bocsájtottak el és ezzel a politika mérgezett levegőjében megkezdődött a különböző osztályok között az ádáz harc. Pedig higgyék el azok, akiket érdekel, a diákság nem azért ragaszkodik ezekhez a tanárokhoz, mert történetesen kisgazdák, szocialisták, vagy kommunisták. Ragaszkodik hozzájuk pártállásukra való tekintet nélkül, mert jól tudnak azon az érzékeny hangszerezen banni, amit diákléleknek nevezünk. Szeretik a diákokat s a diákság most visszadja ezt a szeretetet a maga módján. Valóban nem tudjuk elképzelni, hogy ez politika lenne...

És most, amikor azt látjuk, hogy a diákság életébe egy csöpp politikát kevertek bele s az menyire felkavarta, megmérgezte a levegőt, amikor a kamaszos határozatlanság, pillanatnyi felángolások, szenvedélyes gyűlölködő viták percenként váltották egymást, megkérdezzük: a politika áradását helyesebb rászabadítani a fiatalokra? A multa gondolva merjük ajánlani, ne 16 év legyen a korhatár, amikor a diák politikálhat, hanem 18. Akit érettnek nyilvánított a társadalom, az politikálhasson, de az éretleneket hagyjuk ki a politikából. Adjuk meg a politikának, ami a politikáé, de Vergiliusnak is, ami Vergiliusé!

Megkezdődött a rendőrség átszervezése Csongrád-megyében

Értesülésünk szerint a rendőrség átszervezése a belügyminiszter nem régen adott sajtónyilatkozata értelmében kezdetét vette a Csongrád-megyei főkapitányságon is. Előreláthatólag az átszervezés munkája négy öt napot vesz igénybe, amikor hivatalos nyilatkozatot adnak ki a foganatosított intézkedésekről.

Az internálótáborok feloszlata is folyamatban van. A belügyminisztérium közlése szerint a miskolci internálótábor foglyainak 78 százalékát szabadlábra helyezték. Rövidesen a szentesi internálótábor felülvizsgálására is sor fog kerülni.

A szentesi református egyház megfosztja Halász Szabó László dr-t a presbitériumi tagságától

Állásfoglalás az egyházi iskolák államosítása ellen

A szentesi református egyház presbitériuma kedden délelőtt tartott ülésén állást foglalt az egyházi iskolák államosítása ellen és illetékes helyen tiltakozását jelenti be a tervvel kapcsolatban.

Elhatározta a presbitérium, hogy lépéseket tesz dr. Halász Szabó László presbitériumi tagságának megfosztása iránt. A presbitérium több egyházi vonatkozású ügyben hozott még határozatot.

A szentesi villanytelep ad áramot a martfői Cikta telepnek is

Nem lesz fennakadás az áramszolgáltatásban

Az utóbbi napokban olyan riadó hírek jártak a városban, hogy a szentesi villanytelep üzemanyag hiányában nem képes az egésznapos áramszolgáltatást biztosítani a városnak. Munkatársunk beszélgetést folytatott Nervetti Károlyval, a villamosmű igazgatójával, aki ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— A salgótarjáni centrálé nem tudja biztosítani az áramot sem Szentestnek, sem a többi bekapcsolt városnak, így kénytelenek vagyunk a villanytelepet újra üzembe helyezni. Az elmúlt napokban az iparügyi minisztériumban jártam, ahol a martfői Cikta gyár munkásainak küldöttsége éppen amiatt panaszkodott, hogy a salgótarjáni centrálé üzemkép-

telensége miatt 1000 munkás maradt kenyér nélkül. Az iparügyi miniszter akkor azt kérdezte, nem-e tudna Szentes a centrálén visszafelé áramot adni Tiszaföldvárnak és Martfűnek. Közöltem, hogy amennyiben az iparügyi miniszter megfelelő minőségű és mennyiségű üzemanyagot bocsájt rendelkezésünkre, el tudjuk látni a Ciktát árammal. Kedden este volt az első próbaadás és bár gépeink erős terheléssel mentek, semmi fennakadást nem észleltünk. Miután az iparügyi miniszter garantálta, hogy a szentesi villanytelep már a Cikta miatt is ellátja üzemanyaggal, Szentes áramszolgáltatása biztosítottnak látszik — fejezte be nyilatkozatát Nervetti Károly.

LEGUJABB

Hirek egy mondatban

A minisztertanács határozata értelmében rövidesen megkezdődik az aranytárgyak újbóli előállítására és ezzel párhuzamosan szabad lesz az aranytárgyak forgalombahozatala. — Még ezen a héten a nemzetgyűlés elé kerül az összeférhetlenségi törvényjavaslat. — Az amerikai és angol katonai hatóságok közölték a magyar kormányval, hogy nem emelnek kifogást László Dezső és Hellebronth Vilmos, Feketealmi-Czeydner Jenő és Görgey Vincze háborús bűnösök kivégzése ellen.

Amerikai hadihajók tisztelő látogatást tesznek a Földközi tengeren. — Olaszország felett ismeretlen eredetű rakétalövődéket figyeltek meg. — Milanóból kivonulnak az amerikai és angol csapatok. — Az Országos Földbirtokrendező Tanács kéri vidéki ügyfeleit, hogy előzetes idézés nélkül ne keressék fel budapesti irodáiban, mert ezzel felesleges kiadásoknak és fáradságnak teszik ki magukat. — A közellátási miniszter rendelete értelmében a Mezőgazdasági és Ipari Árucserforgalmi Iroda megszűnik és munkáját a Hangya veszi át. — Szeptember 28-tól október 6-ig őszi Kert-

gazdasági Kiállítás lesz Budapesten. — Szegeden megnyílt a XIV-ik Szegedi Ipari Vásár. — Október 6-án éjjel 2 órakor a téli időszámítás lép életbe és az órákat egy órával hátrább kell igazítani. — A közellátási miniszter felhívja a gazdák figyelmét, hogy az augusztus 1-e előtt beszüntetett és az augusztus 1-e előtt még ki nem fizetett termények ellenértékét forintban követelhetik attól a gyűjtő kereskedőtől, akinek a garabonát átadják. — A közellátási miniszter önellátó községekben és városokban a teljes tej árát: 80, soványtejet 20, tejjel árat 250, tehéntúróét 2, vaj árát 23 forintban állapította meg. — Az egész ország területén egyöntetűen október 16-ig kell benyújtani felülvizsgálatra az iparigazolványokat. — A varsói rádió egyik éjszakai adásában közölte, hogy Martin Bormann, Hitler helyettesének hangját ismét hallották egy titkos német adásban. — Az iskola ügyében a közellátási hivatal felhívja a 60 éven felülieket, hogy hétfőn deli 10 óráig életkorukat igazoló iratokkal nyilvántartásbavétel végett jelentkezzenek a közellátási hivatalnál. — Csongrád-Kiskunfélegyháza között mindennapos lett a vonatjárat így most már Csongrád felől is naponta meglehet Budapestet közelíteni. — A központi általános népiskola igazgatósága szeptember 23-án, hétfőn délután 4 órakor az iskola 4. sz. termében szülői értekezletet tart. — A Pedagógusok Szakszervezete holnap délután 3 órakor a gimnázium rajztermében közgyűlést tart. A tagok megjelenése kötelező. — Vasárnap délelőtt 10 órakor Zalótán református istentisztelet lesz. — 2.40 forintban állapította meg az újjáépítésiügyi miniszter a vidéki közmunkaváltás napszám-béretét. — A földhözjuttatott újbólőköt holdankint 28, illetve 18 forintot fizetnek földjük első részlete fejében.

Pénteken állatvásár, szombaton kirakodó vásár

A polgármesteri hivatal közli, hogy az őszi vásár szeptember 20 és 21-én lesz megtartva Szentesen. Az állatvásár szeptember 20-án pénteken reggel fél 7 órakor kezdődik és vészmentes helyről mindentajta állat felhajtható, azonban a vásárra csak szabályszerű járlevéllel ellátott állatokat vihetnek be. Egyébként az állatok forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendelkezéseket kell betartani. A kirakodó vásár szombaton reggel fél 7 órakor kezdődik és úgy az iparosok, mint a kereskedők kötelesek iparigazolványukat magukkal vinni. Aki iparigazolványát felmutatni nem tudja, vagy aki kijelölt helyét el nem foglalja, az árustástól el fogják tiltani.

Mi történt a gimnáziumban?

A diákság állást foglalt a bélistázott tanárok mellett és hétfőn délelőtt kivonult az órákról

Az intézet ifjusága az elbocsájtott hat tanár mellett

Hétfőn kezdődött az egész. A gimnáziumban már a reggeli órákban futótűzként terjedt a hír, hogy Jenei János, Lendvai István, Pálfi Béla, Gólián Béla, Zeller István és Somogyi Gyula tanárokat bélistára helyezték. Izgatott diákesztrádák tárgyalták szünetekben az ügyet és délre már megszületett a diákbizottság írásbeli határozata, amely a következőket mondotta ki:

— A Szentesi Horváth Mihály Gimnázium Diákbizottságának határozata szerint a gimnázium tanuló ifjusága szeptember 16-án 12 óra körül elhagyta az intézetet és az órákat mindaddig nem látogatja, amíg a bélistázott tanárok újra órát nem tarthatnak. Az igazgató úr figyelmeztetése ellenére történt ez a határozat és a felelősséget a gimnázium minden tanulója vállalja. Aláírások. Ilyen előzmények után érkezünk a gimnáziumba háromnegyed egykor. Pillanatok alatt gyűrű

A mérsékeltbb hetedik osztály ellenvéleményen van...

Az álláspont nem egyezik mindenben. Újabb csoport jön felénk. — Most már bennünket is tessék meghallgatni. Mi nem irtuk alá az intézetből való kivonulási határozatot és tovább is részt kívánunk venni az órákon. Mi sem helyesljük mind a hat tanár elbocsájtását, azonban úgy véljük, más eszközökkel is kifejezésre juttathatjuk tiltakozásunkat.

Közben odagyűltek néhány radikális-párti nyolcadikos is és a két tábor között izgatott szemre hányó vita indul meg.

Helyeslem az ifjuság tiltakozását,

de ne hagyják abba a tanulást...

Szóllósy igazgató a következőket mondja:

— Csak helyeselni tudom amikor az ifjuság el a demokrácia adta jogával és állást foglal olyan intézkedésekkel szemben, amelyek meggyőződésével, vagy érdekeivel ellentétben állnak, azonban véleményem szerint ennek nem abban szabadna kieszácsolni, hogy a tanulást és az órák látogatását beszüntetik megértem a ragaszkodásukat az elbocsájtott hat tanár iránt, azonban talán egy méltóságteifés tüntető felvonulással, esetleg egy felsőbb helyre intézett memorandummal jobbat használnának az ügynek, minthogy szembehelyezkedve az iskolai renddel, megtagadják az órákra való bejárást.

Szóllósy igazgató még ma sem tudja, hogy a bélistázást hol és milyen bizottság intézte. Azt sem tudja, de a gimnáziumban senki nek nincs tudomása arról, kitől kértek véleményezést az elbocsájtott hat tanár személyét, megbízhatóságát és tanári munkáját illetőleg. A gimnázium igazgatójának, a tanulóifjuságának, de jómaguknak is az a véleményünk, hogy annak a bizottságnak elsősorban az érdekelttől, tehát a szentesi gimnázium illetékesétől kellett volna véleményt kérni az elbocsájtott tanárok személyével kapcsolatban, nempedig ezek teljes megkerülésével, tud-

vesz körül bennünket és máris egyszerre hűszen beszélnek.

— Lehetőleg csak egy beszéljen, így értelmesebb — kérjük.

Megtudjuk ezután, hogy a diákság a tanári kar létszámában történt 35 százalékos szanálást sérelmezi, miután tudomásuk szerint az intézetnél csak 3 százalék tanerőt kellett volna bélistára helyezni.

— A bélistára helyezett tanárokat pártállásukra való tekintet nélkül kiáll az egész ifjuság — magyarázta az egyik nyolcadikos — mert hat tanerő kiesése igen súlyos következményekkel járna az egész intézetre nézve.

Ezek a tanárok hosszú évek sora óta neveltek bennünket, politikai megbízhatósági szempontból átestek az igazoláson, munkájukkal pedig bebizonyították, hogy jó pedagógusok, úgy érezzük, kötelességünk a mellettük való kiállás.

— Ti vagytok a kerékkötői az egésznek, azokkal a bizonyos „más eszközökkel” sem óhajtatok kifejezésre juttatni tiltakozásotokat. Azt is tudjuk miért...

— Ti meg azért vagytok ilyen erőszakosak, mert félték az érettségőtől és attól, ha új tanárok jönnek, nem tudtok semmit... — hangzik a szenvedélyes visszavágás.

Nehéz ezek között igazságot tenni menjünk az igazgató úrhoz.

tuk nélkül intézkedni. Ha a demokráciát és népakaratot hirdetünk uton útfélen, az legyen valódi demokrácia és valódi népakarat, mert ezek az egyoldalú, felsőbb helyről mindenki megkérdezése nélkül jött intézkedések erősen emlékeztetnek bennünket a levitézlett reakciós korszak diktatórikus uralmára.

Az elbocsájtott hat tanár egyébként a bélistázás revíziójáig már a keddi naptól kezdve nem járhatott be tanórákra. Az igazgató információja szerint pillanatnyilag nincs fennakadás a tanításban, mert a megmaradt tanérok felémelt óraszámával el tudják látni a tanítást.

— A diákifjuság óralátogatási határozata ügyében nem teljes az állásfoglalás, mert ellenvélemények alakultak ki — kapjuk hivatalos helyről a felvilágosítást — éppen ezért kedden reggel az intézet ifjusága szavazni fog, hogy a határozat értelmében jár-e el, vagy pedig más megoldást talál tiltakozása méltóképen kifejezésre juttatására.

Kedden reggel már fél nyolckor gyülekeztek a diákok s nyomban utána kezdetét vette a szavazás. Időközben megállapodás történt, hogy az előző napi határozatot felfüggesztik és engedve igazgatójuk tanácsának az órákat továbbra is látogatni fogják, a szavazást pedig olyan értelemben

VÁLASZTÁS ELŐTT

Ma amikor a demokráciáról beszél mindenki s azok, akik ezt a fogalmat szeretnék a maguk szájaize szerint kisajátítani, formálni és eredeti mivoltából kiforgatni, emlegetik legtöbbször, mert egyéni, vagy részérdekeiket rkarják ezzel szolgálni, érdemes újból megismételni: népuralmat jelent. Azt, amit a nép többsége akar. Vagyis semmit sem enged meg az igazi demokrácia, a nép akarata ellenére. Sokszor elmondják ezt is, mégis csak lassú közeledés tapasztalható az igy meghatározott fogalom felé.

Gyorsan épülnek a magyar demokrácia intézményei és a szelleme alig erősödik. Sokan mondják ezért, hogy futóhomokra épülnek ezek az intézmények. Tényleg így is lesz, ha nem igyekeznek minden magyar polgár ösztintében vallani és vállalni a népuralom által megköveteltet. Vagyis, ha nem igyekeznek mindenki tartalommal megtölteni, például az elemi szabadságjogok intézményeit.

A nép természetesen, amelyik az igazi demokráciában lel meg a maga érdekeit a legjobban, a tisztességes demokrácia szellemét kívánja mindenüvé, elsősorban oda, ahol a legközvetlenebbül van érdekelve, az önkormányzatoknál, a községi, városi és vármegyei testületeknél. Mert valóban ellenkezik a demokrácia szellemével, hogy a nemzetgyűlési választások megmutatták, mit is akar a magyar nép, feltárták a pártok erőviszonyait, da a népakaratnak eddig csak a budapesti törvényhatóságban lehetett megnyilvánulni. A vármegyékben, városokban és községekben még mindig azok szava dönt, akiket senki sem választott meg, akiket nem a nép küldött oda.

Nagy Ferenc miniszterelnök a Magyar Parasztnapok alkalmával felhívta a közönséget a választásokra, hogy a községi választásokat nyolc héten belül megtartják. A választások közeledő időpontja minden pártot arra sarkal, hogy újra szorosabbra fűzze a kapcsolatokat a párt és párthívei között, igyekezzen minden választójával világosan megértetni azokat az irányelveket, amelyek mellett a párt halad és nem utolsó sorban megismereteni pártjának idiólogiáját választóival.

A Független Kisgazda Párt szentesi csoportja a vasárnapi napon tartotta meg első beszámolóját a tanyavilágban. A vasárnapi beszámolókat hallva jóleső érzéssel

tartják meg, hogy az elbocsájtott hat tanár közül kiket szeretnének visszakeríteni. A bélistára került tanárok neveit felírták a táblákra és a kiosztott szavazócédulákra mindenki felírta az általa visszakívánt tanerők neveit. A szavazás gyorsan folyt le, eredményét már 10 óra szünetben közölték a diákokkal. Az eredmény a következő: Gólián Béla 255, Pálfi Béla 245, Lendvai István 124, Zeller István 102, Jenei János 83, szavazatot kapott. A diákbizottság elhatározta, hogy a déli órákban tüntetést rendez a városban. A diákság szeretete abszolút többséggel nyilvánult meg az első két tanár mellett.

Tegnap délelőtt diákküldöttség

kell megállapítanunk, hogy a Független Kisgazda Párt ma is ugyanazon célkitűzésekért harcol, mint egy esztendővel ezelőtt. Nem folytat népszerűségi politikát, nem engedett egy évvel ezelőtti álláspontjából azért, hogy megkedveltesse magát azokkal, akik mind eddig idegenkedésből távol tartották magukat pártunktól. És a beszámolók közönségének egyre gyarapodó számából azt is megállapítottuk, hogy erre a „népszerűségi politikára” a Kisgazdapártnak nincs is semmi szüksége.

A munkás-pártlapok sajtóját és politikáját figyelve, azt kell látnunk, hogy az elmúlt két hét óta minden eszközt megragadnak arra, hogy az eddig tőlük idegenkedett kisparasztságot magukhoz édesgessék. Naponta hangzatosabbnál hangzatosabb cikkeket olvasunk egyik munkaspártunk paraszt-politikájáról és ez a két hét óta fokozódó parasztnépszerűsítési kampány önkéntelenül is azt a keletlen érzést ébreszt bennünk, hogy a magyar parasztság csak most, a választások előtt lett annyira szívügy, míg azelőtt hetek is eltelhettek amíg sajtóban és gyűléseken akár egy parasztp probléma is szőnyegre került volna.

Mi őszintén megmondjuk: örülünk annak, hogy munkaspárt is foglalkozni kíván a parasztsággal. Az ha a másik oldalon is meglátják a mi kisparasztnak nyomorúságát, bűját-baját, csak jó. Feltétlen nyugalmi állapotot fog teremteni és ha a segíteni akarásuk a parasztságon legalább olyan őszinte, mint újság-cikkeik, meg is köszönjük. Csak egyre ne számítsanak. Hogy a községi választásokon a mi pártunkba tömörült magyar parasztságot megnyerik híveiknek. Éppolyan meddő próbálkozás volna ez, mint — természetesen — a Kisgazdapártnak egy olyan akciója, hogy a beszerzett munkásságot frontális politikai változással táborunkba próbálnák gyűjteni. A beszerzett munkás már az első pillanatban felismerté az eszközök mögött meghűjő célt és mi szeretnénk, ha a másik oldalon legalább annyira intelligensnek tartanának a magyar parasztot, hogy hasonló esetben ő is tovább lát az orránál és tudja, miért fájnak egyszerre annyira a parasztp problémák más pártban is.

És a szentesi magyar paraszt, a szentesi kisgazda esetleg elolvassa, meghallgatja a megbeszéléseiről irt és elmondottakat, szeretné látni azok gyakorlati megvalósítását, a községi választásokon azonban mégis oda szavaz, ahová a szíve huzza majd,

kereste fel szerkesztőségünket, a hetedikesek.

— Azt szeretnénk ha tisztán látna ebben az ügyben mindenki — mondották. A bélistázott tanárok között igenis vannak olyanok, akik megérdemlik, hogy bélistára helyezték őket. Mi öregebb diákok nagyon jól emlékszünk olyan bélistára helyezett tanárra, aki nemrégiben még a Magyar Megújulás Pártjának titkára volt és most fennen hirdeti a népi demokráciát, viszont feltűnő, hogy igazságuk „tisztázására” ártatlan emberek igyekeznek most befeketíteni. A választások egyébként úgyis megmutatták, hogy kiket szeretünk és kihez ragaszkodunk — fejezték be a hetedikesek.

Kulturáltabb parasztságot

A miniszterelnök parasztnapi beszédének minden mondatát oldalról lehetne és kellene méltatni. Annyi bölcsesség, szeretet árad szavakból, amennyit régen kapott ez a szerencsétlen, sokat szenvedett nemzet, de sajnos lapunk terjedelme miatt csak egyes, kiragadott gondolatokhoz tudunk fűzni fejtegetéseket. Nézzük, mit mondott Nagy Ferenc a magyar parasztság egyik legégetőbb kérdéséről a kulturális emelkedésről. „Kívánnia kell a parasztságnak az igazán mélyenszántó és a magyar nép gondolkodását és lelkiületét mélyebb felemelő kulturát. A magyar parasztságnak Európa egyik legszebb kultúrnépének kell lennie természetesen ez, a művelődésre való hajlandósága megvan ahhoz, hogy ezt minél hamarabb el is érje, csak a kultúra eszközeit és lehetőségeit kell megadni a magyar parasztnak, de a magyar parasztságnak is harcolnia kell a kulturáért, az iskoláért, a népművelésért a magasabb műveltségért.” — Ezeket mondta Nagy Ferenc és minékünk hűséges követőinek legfőbb és legfontosabb feladatunk minden és minél előbb megtennünk, hogy Nagy Ferenc kulturája igényesebb parasztságát, a Széchenyi óta annyit óhajtott „kímült emberföket” minél nagyobb számban megteremtjük.

Tudjuk, nem könnyű feladat ez, főként mai elesettségünkben nem. Szegénység-nyomor, a mindennapi megélhetésért, a darab kenyérért, a jövő évi termés biztosításáért folytatott emberfeletti küzdelem szinte legyőzhetetlennek látszó nehézségeket gördít minden egyéb törekvés útjába, de ez nem akadályozhat meg ilyen fontos munkában. A szellem ereje minden anyagi nehézségen győzedelmeskedik. A műveltebb, tanultabb ember sikeresebben küzdhet meg nehézségeivel. Mikor egy-egy kis időt szakítunk a mindennapi nehézségek robotjából a művelődés, a kulturális emelkedés számára, a jövő ígéretes könnyebbségén munkálunk, az elkövetkezendő szebb, boldogabb kort építgetjük annak talaját szántjuk, hogy vethessünk és isten segítségével majdan arathassunk is.

A Kispapdapárt szentesi szervezete Nagy Ferenc kívánságát megértette és azt teljesíteni akarja. Új vezetőségünk rendkívüli közgyűlésünkön ígéretet tett, hogy az ősz és tél folyamán a tanyák között kulturális előadásokat tart. Ígéretét be fogja váltani, azzal nem marad adós. De a tanyák népének is meg kell értenie és hallgatnia Nagy Ferenc szavait, „a magyar parasztságnak harcolnia kell a kulturáért, a magasabb műveltségért”. Nem lehet elegendő, ha előadásainkra eljönnek talán szépszámmal, hanem tanácsukkal is kell bennünket segíteni. A múltban is voltak próbálkozások, imitt-amott hangzottak el népművelési előadások a tanyai olvasóköri körökben, de néhány, vagy egyetlen előadás után sorra abbamaradtak. Miért? — Gondoljuk két okból. Az előadók is megunták a fáradságos kiszállásokat, a hallgatók is az előadásokat. Az első okból nem tognak most abbamaradni, sokkal jobban átértékeljük a kérdés fontosságát és kötelességünket teljesíteni fogjuk, mert akarjuk. A másik okot kell kiküszöbölőnk. Ugy véljük, azért unta meg a hallgatóság az előadásokat, azért nem érdeklődött irántuk, mert valóban nem érdekelt. Nem azt kapta, amit várt, amire szüksége volt, hanem amit véletle-

Ujból megállapította a minisztertanács a közmunkaváltság fizetendő összegét

Mit mond a szentesi közmunkaügyi hivatal

Vasárnapi számunkban részletes beszámolót közöltünk arról, hogy a közmunkaváltság fizetése körül az utóbbi napokban zavarok mutatkoztak, igen sok gazda nem tudta, hogyan és mennyit kell fizetnie az új pénzben közmunkaváltságot. A múlt heti minisztertanács foglalkozott éppen a fizetendő közmunkaváltság összegével és úgy hisszük az újonnan kibocsájtandó miniszteri rendelet végleges nyugvópontot helyezte ezt a kérdést.

Minek mennyit kell fizetni?

Közmunkaváltságot az új rendelet szerint a férfiak 18-tól 65-ig, a nők 18-tól 55-évig fizetnek. A közmunkaváltság összege a jövedelem szerint különböző. Havi 150 forint jövedelemig fél napszámbról, 225 forintig háromnegyed, háromszáz forintig egy, 450 forintig másfél, 600 forintig 2, 750 forintig 3, 900 forintig 4 napszámbról kell fizetni. Ez a megállapítás csak a fővárosra vonatkozik, a vidéken megfelelően kevesebb lesz a közmunkaváltság összege. Egy napszámbról összegét 3 forintban állapították meg.

A most készülő rendelettervezetben eltérés a régitől, hogy egy a férfiaknál, mint a nőknél felemelték a közmunkakötelezettség korhatárát. Így jelentős többletbevétele származik az újjáépítésiügyi minisztériumnak a közmunkadíjakból és hatékonyabban tud segíteni a munkanélküliségen.

Mit mond a munkaügyi hivatal?

Fölkerestük tegnap a városi munkaügyi hivatalt, ahol a következőket mondták:

— Most folyik a közmunkakötelezettség nyilvántartásbavétele, a havi jövedelem megállapítása a bevallások alapján. Tudomásunk van nekünk is a minisztertanács előtt fekvő új közmunkaváltság rendeletről, éppen ezért nem is számfejtettük a fizetésre kötelezettek közmunkadíjait, megvárjuk az új rendelet megérkezését.

Elmondjuk, hogy olyan hírek vannak forgalomban, hogy egy közepesnél alig nagyobb jövedelmű iparos, kereskedő, vagy gazda 15—20 munkanapot, illetve munkanap összegét köteles fizetésben teljesíteni.

— Az új rendelet minden valószínűség szerint általános nyugvóhelyzetet fog teremteni és sem a gazdának, sem az iparosnak nem kell majd többet fizetni, mint a múltban, amikor meg volt elégedve mindenki a fizetendő közmunkaváltság összegével. Akkor Szentesen csak egy iparos fizetett saját bevallott jövedelme után 30 munkanapot, míg az átlag jómódú gazdák is csak 6—8 munkanap teljesítésére, illetve fizetésre voltak kötelezve.

A munkaügyi hivatal felkért ezután bennünket annak közlésére, hogy a nemrégiben megjelent pol-

gármesteri felhívás értelmében mindenki tegye meg a hivatalnál jövedelmi bevallását, hogy annak alapján a rövidesen megérkező új kulcs szerint mindenkinek megállapítsák a váltság fizetendő összegét. Közli a hivatal, hogy aki az új bevallás szerint munka teljesítésével akarja kötelezettségét teljesíteni, megvan

a módja és lehetősége hozzá ezt azonban mindjárt a bevallásnál be kell jelenteni, mert a későbbiek folyamán mindenki arra lesz kötelezve, amit a bevalláskor vállalt.

Az új fizetési kulcs hivatalos megérkezése után egyébként a munkaügyi hivatal lapunk útján is tájékoztatni fogja a nagyközönséget.

Rendnek muszáj lenni...!

Jödegenellenőrző és kerékpáros razziaát tartott a rendőrség

A rendőrkapitányság ellenőrző járőrei nagyszabású esti razzia során igen sok olyan egyént állítottak elő, akik nem tudták elfogadható módon igazolni személyazonosságukat, lakhelyüket és állandó munkaviszonyukat. Ezzel a razziaival párhuzamosan kerékpárrazziaát is tartottak és 35 egyén ellen indítottak kihágási eljárást különböző szabálytalanságok miatt. A rendőrkapitányság ezzel kapcsolatban figyelmezteti a közönséget, hogy a jövőben senki se induljon el személyazonossági igazolvány nélkül mert esetleges igazoltatásnál ennek hiányában felesleges kellemetlenségnek teszi ki magát, a rendőrség ugyanis a jövőben fokozottabb mértékben ellenőrzi járőreivel a várost. Külön felhívják a ke-

rékpárosok figyelmét arra, hogy október 1-től kezdve a régi, fehérszínű kerékpárigazolványok érvényüket veszítik és helyettük sűrűszínű igazolványokat bocsájtanak ki. Minden kerékpáros saját érdekében mielőbb váltsa ki új kerékpárigazolványát. Lehetőség van arra, hogy a hadiesemények következtében birtokba jutott kerékpárokat is bejelentsenek, ebben az esetben a kerékpár tulajdonosán kívül két tanúval kell igazolni, hogy a kerékpár nem lopásból származik s a tulajdonosnak kiadják a kerékpárigazolványt. A rendőrkapitányság még annak közlésére kért fel bennünket, hogy a jövőben a legszigorúbban fog eljárni a szabálytalanul kerékpározókkal szemben.

Dulin államtitkár a vasárnapi kisgazda ifjusági napon

Vasárnap nagy esemény lesz a kisgazda ifjuságnak. Vármegyei nagygyűlést rendez a Független Ifjuság, amelynek ünnepi szónokai Dulin Jenő belügyi államtitkár és Imreh Lajos, a Független Ifjuság országos főtíkára lesznek. A vármegyei ifjusági nap műsora a következő lesz.

A vármegyei nagygyűlés műsora: Reggel fél 9 kor gyülekező a székházban, utána: 9-kor mise feleke-

zetek szerint. 11 kor nagygyűlés a színházban Imre Lajos a Független Ifjuság országos főtíkára, Dulin Jenő belügyi államtitkár és Kis Vörös Aranka szervező beszél az ifjuság és országunk nagy problémáiról, utána ebéd. D. u. 3 órakor összeül a Független Ifjuság csongrád megyei nagyválasztmánya. Este 8-kor Népi est a Székházban, utána szüreti táncmulatság reggel 4 ig.

Postászenekar Hangversenye

Hosszú idő után szombaton halotta újból Szentés város közönsége az országos postászenekart a színházteremben rendezett hangversenyen. A színháztermet teljesen megtöltötte az érdeklődő közönség, s az egyes zene és énekszámokat a Szentesen a szokottnál fegyelmesebben csendben hallgatta végig. A zenekar népszerű számokból összeállított műsora nagy tetszést aratott. A zene számok közül a „Hunyadi nyitány” volt a részlet finomságáig kidolgozva. Kodály: közjátékát tüzebben szerették volna hallani. Sajnos Liszt II-ik Rhapszódiajába némi bizonytalanságok csúztak be. Jáki Tóth Pál hangversenymester hegedű száma biztos technikai felkészültségről tett tanúságot. A közreműködő közkedvelt két helyi szereplő Bleyer Jolán és Berkes János hangja diadalmasan győzte a nyilvánvalóan

sokkal nagyobb teremhez szokott zenekar kíséretét, amely tulságosan erős volt. — Eördögh János karnagy biztos kézzel vezette a zenekart, bár az egyes művek tolmácsolásában nem mindenben osztjuk felfogását. Szeretnénk a törekvő együttestől az igazi tudásokat bemutató komolyabb műsorszámokat is hallani, amire hisszük, a legközelebbi Szentési szereplésük alkalmából sor fog kerülni. (b. i.)

Hirdetmény

Felhívom a város ügy a bel-, mint a külterületi lakosságát, hogy a tulajdonában levő háztelken, vagy földjén lévő fel nem robbant repbombát, vagy tűzvédelmi lövedéket, vagy egyéb bármilyen robbanó anyagot, mely birtokában van, vagy tudomással bír róla, haladéktalanul jelentse a városi mérnöki hivatalnál a bomba, vagy robbanószer fekvésének pontos helyét megjelölésével.

Aki ezen bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, hadbíróági eljárás fog ellene megindíttatni.

614

Polgármester.

— Mindenféle baromfit megállapított áron pontba való beszámításba korlátlan mennyiségben vásárolhat. Szatmáriné Várhelyi ut 6. 597

HIREK

— Református istentisztelet. A káptalan iskolánál 22-én, vasárnap 10 órákor istentisztelet lesz.

— Belsőecseren szentmise lesz. Vasárnap, szept. 22-én a belsőecseri állami iskolában d. e. 10 órákor a kapucinus atyák szentmisét és szentbeszédet tartanak.

— Cséplőgép tulajdonosok helyi tőkéjének szövetsége vasárnap délután 3 órákor értekezletet tart. Az ügy fontosságára való tekintettel minden tag megjelenését kéri a Vezetőség.

— Balogh József részére János fiától orosz fogságból üzenet van kiadóhivatalunkban.

— Vasárnap Hódmezővásárhely sakkozóival mérkőzik Szentesen a Sakk Kör csapata revans meccsen.

— A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság f. hó 21-i díszhangversenyének, amelyen Zilahy Lajos világhírű magyar írón kívül Keleti Lili, Koloss Hanna és Kerényi György fővárosi művészek is fognak szerepelni, jegyei már kaphatók: Huszthy divatárkereskedőnél és a Dohány nagyáruháiban.

— A Magyar Szovjet Művelődési társaság igazolt tagjai, a tagsági könyv felmutatása mellett a jegy árából 20 százalékos engedményt kapnak.

— A szentesi kúttársaságok elnökei szept. hó 22-én vasárnap délelőtt 11 órákor a Parasztszövetség székházában, Kossuth tér 5 sz. rendkívül fontos ügyben közös értekezletet tartanak, melyre a szentesi kúttársaságok elnökeit tisztelettel meghívja és feltétlen megjelenésüket elvárja az összehívók nevében Aradi Pál.

— Szentes Városi Földműves Szövetkezet átvesz mindenféle labas jöszágot és a beszolgáltatási lapon jóváírja. 637

— Szentes Városi Földműves Szövetkezet a Bene féle telepen állandóan átvesz beszolgáltatási baromfit és a vételijegy szerint a beszolgáltatási lapon jóváírja. 638

— Szentesi Áll. Horváth Mihály Dolgozók Gimnáziumának Vezetősége felhívja a különböző tanfolyamra jelentkezettek, hogy folyó hó 20-án pénteken este 6 órákor jelenjenek meg a gimnáziumban teljes számban megbeszélésre. Szentes, 1946. szeptember 18.

— Földműveszövetkezetek Országos Központja Szentesi aszalója működését megkezdte. Szilvát legmagasabb napi áron vásárol. Szövetkezeti és gyümölcségyesületi tagok részére részszalaszt végez. Megbízott Somogyi Béla u. 44. 635

— Hízott sertését adja el a Földműves Szövetkezetnek Apponyi tér 14 hivatalos áron. A sertést átadják 100 kgr.-ként 10 kgr. cukrot kapnak 1140 forintos árban készpénzfizetés ellenében. — Tyúkot, csirkét, hizott kacstát, hizott libát és tojást mindennap átvesz a Bene-féle telepen. — Cementlap, tölgyfa, nyárfa és fenyődeszka kapható a Krausz féle bérelt ipartelepén. Földműves Szövetkezet. 636

— Megjelent a Magyar Parasztélet legújabb száma az Országos Parasztnapokon hozott határozati javaslatok teljes sővegével. Minden parasztnak legyen az asztalán. Kapható a Parasztszövetség irodájában.

Pártunk hírei

F. hó 22-én (vasárnap) d. u. 6 órákor a Parasztszövetség nagytermében (Kossuth tér 4) tagértekezletet tartunk az értelmiség és iparosok számára. Érdeklődő nem tagokat is szívesen látunk.

A Független Kisgazdapárt női csoportja szept. 22-én, vasárnap, d. u. 4 órákor értekezletet tart, melyen a budapesti és szegedi női ankétén résztvevő tagjaink tartanak beszámolókat. Az összes nőtagokat szeretettel hívja és várja az Elnökség.

A Független Kisgazdapárt fegyelmi bizottsága szept. hó 19-én csütörtökön d. e. 11 órákor ülést tart, melyre a fegyelmi bizottság tagjait meghívja és pontos megjelenésüket kéri az Elnökség.

A Független Ifjúság hírei

DIÁKOK! A Független Ifjúság diáktagozata szeptember 19-én csütörtökön délután fél 4 órákor tartja alakuló közgyűlését. Fiúk, lányok ott legyetek! Elnökség.

Független Ifjúság Dónáti csoportja f. hó 21-én este 8 órai kezdettel reggelig tartó szüreti mulatságot rendez, a mulatni vágyó ifjúságot szeretettel várja a Rendezőség.

SPORT

Megalakul újra az SzMTK

Vasárnap délelőtt az Ipartestületben szép számmal összejövetelt tartottak a volt Sz. M. T. K. tagjai és vezetősége. Elhatározták hogy a legközelebb időn belül, ismét életre hívják ezt az egyesületet mely a multban annyi dicsőséget szerzett Szentesnek. Összinté örömmel fogadjuk a hírt, és reméljük, hogy ez a sport egyesület lesz az, ahol Szentes fiataljai, politikai és társadalmi külsőségeire való tekintet nélkül, sportolhatnak, városunk jóhírnevének öregbítésére.

Meghívó.

1946. szept. 22-én vasárnap d. e. 8 órákor az „Ipartestületben“ a szentesi SzMTK. tisztújító közgyűlést tart. Határozatképtelenség esetén aznap délelőtt 10 órákor a megjelentek számára tekintet nélkül megtartja a közgyűlést.

TÁRGY.

1. Az egyesület további működésének kimondása.
2. Tisztújítás.
3. A szakosztályok megalakítása.
4. Anyagi ügyek.
5. Indítványok.

Mész-darabos, cement, kőpor, budaföld és faszén minden mennyiségben kapható Trajnál, Görög-udvar

Volt Lakos u. 30. sz. ház eladó, ért. Verbőczy u. 3. 2531

Osztálysorsjegyek, Dohányzócikkek, papíráruk, játékkártyák, postai és pénzügyi értékcikkek állandóan kaphatók a Dohánynagyáruháiban

Hirdetmény

Közhírré teszem, hogy Szentes város területére kijelölt hatósági zsirgyűjtők a következők: Székács János közp. zsirgyűjtő, Farkas Géza, Tóth Sándor, Szabó Pál, Balogh István és Mészáros Ferenc hentesmesterek, valamint a Szentes városi Földműves Szövetkezet, Alföldi Parasztszövetség és az Általános Fogyasztási Szövetkezet.

Felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy minden sertés-, szarvasmarha, juh vágáshoz vágási engedély szükséges. Figyelmeztetem a lakosságot, hogy az idevonatkozó rendeletek az engedély nélküli vágást szigorúan büntetik és a büntetés pénzbírságon és elkobzáson kívül 6 hónapig terjedhető elzárás büntetés is lehet.

Végül felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy sertésvágás esetén a dézsmaként előírt zsirmennyiséget 8 napon belül feltétlen adják be a zsirgyűjtőnek, mert a határidő eltelte után hivatalom a feljelentést azonnal megteszi. 632

Polgármester.

Egy kis szoba magános nőnek kiadó, Kölcsei u. 5. 2516

Magjósággal rendelkező tanyást és gazdasági alkalmazottakat keresek. Deák F. u. 72. 2515

Derekegyházi osztott földön két parcella föld, felesbe, vagy haszonbérbe kiadó, ért. László Jánosnál Bereklapason 2517

Cserepes épületek lebontásra eladók, Árvai Bálint u. 5. 2518

Hálószoba, konyha berendezés kapható, Árvai asztalosmesternél Jövendő u. 3. 2507

Eladók: hereszéna, héthónapos süldők, stoppoló cipészgép, egy pult, Boros Samuel u. 10. 2533

Épületfa eladó Nagyörvény u. 43. szám. 2436

Tenyészkan cserélek hizónak való, kisebb nagyobb kanokkal fedeztetek. Ötméteres deszkák eladók Kristó N. I. u. 3. 2511

Nagyatádi kocsi/eladó, Somogyi Béla u. 8.

Eladó Borza u. 27. számú sarokház, sok jó épületekkel. 2535

Bercsényi u. 118. számú újonnan épült lakóház eladó, Deák F. u. 110. számú ház földért elcserélhető. Ért. Bercsényi u. 118. 2514

Szentlászlói, nagyhegyi földem eladó, vagy központi házért elcserélhető. Bőr fotelok, kombinált szoba eladók, Mecs Balogh u. 11. 2530

Fábiánban 68 hold föld tanyával felesbe kiadó. Egy kancaló, férfi félcipő eladó Pintér u. 11. 2529

Királyságon 42, Mucsiháton 50 kishold föld kiadó, Andrassy u. 4. Szépené 2542

Könnyű igáskocsi, 4 stráfkocsi-kerék, melegágyi ablakok, nagy pálmák és szobafenyők olcsón eladók Teleki Pál u. 56. 2534

Hajkímélő tartósondolást a legújabb hídgeljárással készít Gallasz, Kossuth u. 18. 2509

Kiadó Szentlászlóban 10 kat, hold föld, műszerész eszterga vilanyomotorral eladó, értekezni Rákóczi Ferenc u. 107, Vajda fűszeresnél. 2520

Eszte Tamás u. 23. sz. ház életjáróradékkal eladó. 2519

Tehén fejőre, anyasertés fele macacért kiadó. Horváth Mihály u. 19. 2505

Szentlászlóban 10, Alsóréten 3 katasztrális szántó haszonbérbe kiadó. Ért. Mátyás kir. u. 36. 2537

Vályogverőket keresek, Andrassy u. 4. Szépené 2538

Rác-féle „Tisza“ vendéglő Csongrádon eladó, ért. ugyanott. 2522

Eros épületfa lebontásra eladó, szántást lóval vállalok. Kasza utca 22. 2521

Izikszar eladó Bacso Béla u. 3. sz. 2524

Kistökén 40 hold föld kiadó, Dózsa György u. 47. 2523

Berki iskolánál 3 hold tanyaföld haszonbérbe (kertésznek is) kiadó, ért. Safran Mihály u. 29. 2526

Lakatos örökösöknek Belsőecseren 2 hold, Berekháton fél háziföld feles, vagy haszonbérbe kiadó, ért. Alkotmány u. 5. 2525

Fekete férfi telikabát, férfi Bocskay ruha, neprádió eladó, Burján Lajos u. 11. 2528

Varrógép 150 forintért eladó, Horváth Mihály u. 9. 2527

Férfi kerekpár eladó, búkkönyv vennék, tejet keresek Tóth József u. 8. 2539

Hanincs dauerja, vasondoláston Gallasznál, Kossuth u. 18, manikűr, víz hullám. 2510

Alsóréten 6 és fél hold föld és Kiser u. 42. számú ház földért elcserélhető, Értekezni Nagykirályság 103. 2508

Készáztiteres boroshordó eladó, Munkás u. 12. 2512

Nagykirályság 46. számú tanyaföld kiadó. Ért. Dózsa György u. 88. szám. 2045

Hereszéna eladó Safran Mihály u. 89. alatt. 2503

Központhoz közel szoba konyhás lakást keres nyugalmazott tanítóné. Cim a kiadóhivatalban 2504

Jó erős igáskocsi eladó, Berényi Ferencnél, Szegvár II. tized 105. szám. 2500

Göré, épületfa, lécz, cserép 800 kéve kukoricaszár eladó, gr. Teleki Pál u. 72. 2502

Gyakorlott gyors, gépirónó állás keres. Cim a kiadóhivatalban 2505

28-30 mázsa teherbírásu stráfkocsi eladó, Deák Ferenc u. 121. sz. 2474

Egy pár lóra való szerszám eladó gr. Teleki Pál u. 60. 2490

Trágyát adok fuvarért, Dima F. u. 15. szám. 2479

17 kishold föld haszonbérbe kiadó. Ért. Darók József, Fábiánsebestyén. 2488

Közel a városhoz 4 kishold szántó felesbe kiadó. Új 36-os női bordó félcipő, új mosdó faállvány eladó, Honvéd u. 2. 2444

Nagykirályság 46. számú tanyaföld kiadó, ért. Dózsa György u. 88. 2405

Felolós szerkesztő és kiadó: Józsi Bálint Nyomatott a Gálly nyomdában Szentesen.

Dulin Jenő belügyi államtitkár és Imre Lajos ifjúsági orsz. főtítkár beszél szeptember 22-én a Független Ifjúság vármegyei-Nagygyűlésén.